

ikke komme til at mærke, at de faa to Kreditorer, er naturligvis rigtig, men det har heller aldrig været min Tanke, at det ikke skulde optages i den af mig ønskede Affattelse, at Laantagerne skulde have den samme Begunstigelse, som er givet dem i sidste Stykke af § 1. Men tilbage bliver alligevel dette Besvær, at Laantagerne maa udstede to Prioritetsobligationer i Stedet for, at de efter den gamle Landarbejderlov kunde nøjes med en Obligation. Der bliver Besvær for Laantagerne og for Statsmaskineriet, og alt dette kunde man undgaa ved simpelthen kun at have en Laangiver. — Jeg skal ikke komme længere ind paa Sagen; jeg tror at have udtalt mig tilstrækkelig til, at baade Ministeren og det Udvalg, der sandsynligvis vil komme til at beskæftige sig med Lovforslaget, ville kunne, om de ville, tage Hensyn til det af mig anførte.

P. G. C. Jensen: Jeg slutter mig ganske til, hvad den højtærede Minister har udtalt om denne Sag. Det er nu en Gang vedtaget af Lovgivningsmagten, at man skal dele Laanene i to Dele, hvoraf den ene Del udredes af Statslaanefonden, medens den anden tilvejebringes gennem Husmandskreditforeningerne. Det er en Gang vedtaget, og jeg ser ikke nogen Grund til atter at ændre det. Nu ønsker man at sætte Kongeriget Danmarks Hypotekbank i Stedet for Husmandskreditforeningerne for den Del af Laanene, man tidligere var henvist til at tage hos disse sidste, og det forekommer mig ganske rigtigt. Jeg maa tilføje, at jeg ligesom den højtærede Minister ikke kan tænke mig, at der skulde være nogen, som kunde give mere for de 3 Pct.s Obligationer, som Statskassen faar, end Kongeriget Danmarks Hypotekbank kan give, ingen vil eller kan give mere end den, og der er derfor ogsaa fra den Side set fuldkommen god Mening i, at man henvender sig til den.

Hvad endelig det angaar, at der skal udstedes to Obligationer af Laantagerne, det vil sige Husmændene, tror jeg heller ikke, det betyder meget. Saa vidt jeg husker, udstedes alle disse Obligationer uden Brug af Stempel og uden Tinglysningsgebyrer, og jeg ser ikke, at den Ulejlighed at skrive sit Navn to Gange kan betyde noget. Og jeg kan heller ikke indse, at der vil blive nogen Mellemrægning mellem de to Institutioner, de ville hver især kun faa, hvad de have Krav paa. Kun naar de i Tilfælde af Misligholdelse maa træde til som Kreditorer, vil der blive

Tale om en Samvirken, men det vil da altid blive Statslaanefonden, som ikke vil opgive sin Prioritet, og som vil komme til at overtage Pantet, hvorefter den naturligvis snarest muligt vil sørge for at sælge det. Jeg ser derfor ikke rettere, end at Ministeren har Ret i sine Betragtninger af disse Forhold; i hvert Fald vil jeg ikke kunne slutte mig til, hvad det ærede Medlem for 8de Kreds (Breinholt) har anført.

Breinholt: Jeg ønsker at gøre en kort Bemærkning overfor en Udtalelse af den sidste ærede Taler (P. G. C. Jensen). Han udtalte, at han ikke skønnede, at der kunde blive Tale om nogen Mellemrægning mellem de forskellige Laangivere. Det kan det ærede Medlem have Ret i, naar han tænker paa den nye Ordning, men efter den bestaaende Ordning er det givet, at der endogsaa vil blive en meget indviklet Mellemrægning, idet Kreditforeningerne skulde have Godtgørelse for den mindre Rente, de faa af Laantagerne, hvilken Godtgørelse Staten jo har forpligtet sig til at svare dem; det er netop en af de store Anker mod Forholdet, som det nu er. Jeg vil indrømme, at det vil blive bedre, naar man sætter Statshypotekbanken eller Statskassen i Stedet for Kreditforeningerne, og derfor betegner dette Forslag ogsaa et Fremskridt, men jeg tror dog, man kunde naa noget mere.

la Cour: Jeg kan slutte mig til den sidste ærede Taler (Breinholt). Jeg synes, det er aldeles galt, at Staten er kommen ind paa at laane Penge gennem Kreditforeningerne, hvorved den kommer til at betale en højere Rente, end den vilde være nødt til, naar den laante direkte. Men denne Ordning er jo bleven vedtagen i Forfjor ganske vist mod fleres, deriblandt ogsaa mit, Ønske, og det er derfor muligt, at dette Forslag er hensigtsmæssigt. Jeg mener kun, at det var absolut galt, at vi gik til at vedtage denne Lov, der fordyrer Sagen for Statskassen.

Finansministeren (Vilhelm Lassen): Ja, naar man slet ikke tager noget Hensyn til, at man ved at fastholde den gamle Metode vil komme til bestandig at forøge Statens direkte Gæld, saa har det ærede Medlem, der nu satte sig (la Cour), og det ærede 3die Medlem for 8de Kreds (Breinholt) naturligvis Ret, men det er egentlig ikke det, som er under Diskussion; thi denne Sag er i Princippet afgjort ved Lo-